

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računni naročnino z ozirom na visokost pošline. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslojpe številke 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiese se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 39.

V Ptuj v nedeljo dne 26. septembra 1909.

X. letnik.

Blede se jim . . .

„Wie sich der kleine Moritz das vorstellte“ . . .

Mi se ne smejamo radi, kajti časi so presresni. Oj, mi smo zelo resni in prideti mora že kaj posebnega, kar nas spravi iz ravnotežja in nam prisili bučni smeh na lice . . . Doživeli smo že mnogo bedarij, ki so se pojavile v prenapeti prvaški politiki. Videli smo že prvaške „tabore“ in shode, na katerih se je cepilo dlako in gro-melo zaradi dvojezičnih občinskih pečatov. Vsak hribovski poštni voz, star kot barka Noeh, postal je velevažni činitelj v prvaški politiki. Veselice in slavnostne komerze so prirejali prvaški poslanci, ako so „v dolgoletnem boju“ dosegli, da se je napisalo na kakšnem stranišču poleg besedice „hier“ tudi „tukaj“ . . . Vse to smo doživeli, ne enkrat, stokrat doživeli, — in nismo se smejali. Pustili smo počivati prvaške poslance na teh straniščnih lovori-kah in šli smo resni svoj pot naprej . . .

Ali zadnjič enkrat so nam pa le živce razburili. Čitali smo, — in kar nakrat nam je zlezlo nekaj prijetnega v srce, čez obličje nam je skočil prvi smehljaj in potem smo se pričeli krohutati in smejati v krasni zabavi . . .

Kaj se je za božjo voljo zgodilo? — V mariborski „Straži“, katero slovenska javnost malo pozna in vsled tega ne zna prav ceniti, brali smo nove prvaške zahteve. In ko smo jih brali, prišli smo res do prepričanja, da je krasno na tem veselem svetu in da se temni gospodi v „Stražinem“ uredništvu blede . . .

Ja, blede se jim, blede . . . Mi gotovo ne zahtevamo, da bi klerikalni ali narodnjaški prvaki za gospodarske potrebe ljudstva brigali. Kaj bi tudi ta ali oni prvaški pisar ali kaplan o gospodarstvu revnega našega ljudstva zastopil? Zajec ne zna bobnati . . . Ali potem naj bi prvaki vsaj molčali, — molčali zlasti o „slovenskih zahtevah“. Kajti edina poštna „slovenska“ zahteva je in mora biti: **zholjšanje gospodarskega položaja**. Vse drugo je „larifare“, prazna pena.

Seveda, o gospodarstvu prvaki ničesar ne zastopijo in o gospodarskem delu nočejo ničesar vedeti. Zato prihajajo s tistimi bedastimi „zahtevami“, katerim se mora vsak resni človek smejati in ki nimajo razven humorja nikakoršnega pomena. „Pesek v oči“ so te „zahteve“ in nič drugega.

Kakšne pa so? Povedati jih hočemo našim čitateljem. Glasom modrega članka v „Straži“ zahtevajo prvaki sledeče:

1. Posebne slovenske oddelke pri deželni vladi, deželnem šolskem svetu, c. k. kmetijski družbi in deželnemu odboru. — Kaj pomeni to? Bedarija . . . Štajerska dežela je posebna avstrijska kronovina, ki ima eno deželno vlado, en deželni šolski svet. Prvaki pa hočejo dve vladi, dva šolska sveta in menda tudi dva namestnika. Ali ni to bedarija? Ko bi se ta otroška zahteva tudi uresničila, ne bi bilo družega uspeha, nego da bi se številno uradnikov in vsled tega velikost davkov podvojilo. In v tem tiči nekaj resnega: prvaški voditelji hočejo svojim sinovom lepe, masne službe pripra-

viti, ljudstvo pa naj bi jim to s svojo krvjo plačavalo. Seveda se to nikdar ne bode in ne more zgoditi, nikdar, dokler bode obstajalo cesarstvo Avstrija. Kajti to bi bil prvi korak v uničenju, v razbitju cesarskih kronovin, — in ta korak diši zelo po panslavističnem veleizdajstvu . . . Kar se pa tiče kmetijske družbe, so prvaki pač že dostikrat dokazali, da so njeni hudi nasprotniki. Kdor hoče v tej družbi delati, ta ima tam prostor, pa naj bode potem Slovenec ali Nemec. Kdor pa hoče lenariti, ta naj ostane doma za pečjo . . .

2. Popolno slovensko uradovanje v državnih in deželnih uradih; slovenske tiskovine; nastavljanje edino slovenskih uradnikov, kateri se dopadejo prvaškim voditeljem. — Torej zopet uradniško vprašanje! Prvaki nočejo, da bi njihov sinčki kot kmetje ali obrtniki delali; oni jih hočejo v pisarnah preskrbeti. Noben narod nima toliko študentov in uradnikov, kakor slovenski. Zato pa propadata kmetijstvo in obrtništvo med Slovenci. Slovenske tiskovine in slovensko uradovanje je nespametno, ker je na Avstrijskem samiščina uradni jezik in ker bi to le velikanske svote denarja koštalo. Take „zahteve“ dokazujejo le plitvost in nevednost dotičnikov.

3. Popolne slovenske gimnazije v Mariboru, Celju in Ptuj, slovenske spodnje gimnazije v Ljutomeru, Brežicah, Slov. Bistrici, slovenske realke v Ormožu, Rogatcu, Slov. Gradcu, slovenske meščanske šole v vseh trgih, (Laško, Žalec, Vitanj, Središče itd.) . . . Ako čita človek te „zahteve“, mu postane res slabo. To je na vsak način dokaz, da se tej gospodi blede . . . V neobprijoci svoji nevednosti zahtevajo torej prvaki le za spodnji Štajer deset srednjih in deset meščanskih šol! Koliko milijone kron bi to koštalo, tega si „Stražini“ pisar niti izračunati ne zna. In kdo bo hodil v te šole? Ali bodejo odslej vsi kmetški in obrtniški sinovi študirali? Ali bodejo Slovenci postali narod samih farjev in advokatov? Ali ni pomanjkanje poslov in kmetških delavcev že preveliko? Na 10.000 slovenskih prebivalcev pride že 400 gimnazijcev; ali to še ni dovolj? Slovenskih učnih knjig za srednje šole sploh še nimamo, slovenskih profesorjev tudi ne! Na Kranjskem nimamo niti polovice srednjih šol, kolikor jih zdaj za Spodnji Štajer zahtevajo . . . Ali kdo bi resno o taki neumnosti razpravljal! Za smejati, edino za smejati se je to . . .

In mi se tudi smejimo! Kajti največja nesreča bi bila, ko bi se te zahteve za pol leta uresničile! Koštalo bi to seveda milijone in milijone kron.

Vbogo slovensko ljudstvo, ti pač nisi krivo, da te tvoji poslanci v javnosti smešijo! Ali zdaj vsaj vidiš, da prvaki za tvoje gospodarske potrebe nimajo niti ene besedice. Edino za svoj žep, za svoje sinove, za svojo bodočnost delajo. In ta brezplodna prvaška politika se bode nadaljevala. Pri otvoritvi deželnega zbora je ostal kaplan Korošec in je zahteval, da se — morda mislite, da bi se po toči ali drugih umjih prizadetim pomagalo? — oj ne, ne, Korošec je zahteval, da se v deželnem zboru tudi slovensko govori . . . Zdi se nam, da so prvaki bolj zlobni

nego neumni! Oni hočejo, da ostane ljudstvo beraško! Kajti le tedaj jim žitje cveti . . .

Mi pa smo prepričani, da jih bode ljudstvo izpoznalo in — sodilo!

Ali si se že naročil na edini kmetški, neodvisni koledar, ki izhaja zdaj že tretje leto pod imenom

„Štajerčevi kmetški koledar.“

Ta koledar ima največ vsebine (krasne slike, izvirne gospodarske članke, lepe povesti, seznamek sejmov, kalendarij), stane pa razmeroma najmanj. Cena mu je namreč samo 60 v., s poštnino vred pa 70 v.

Kdor hoče torej ta koledar zanesljivo dobiti, naj vpošlje to malo svoto ali v gotovini, ali pa v markah. Kdor proda 10 izvodov koledarja, dobi enega zastonj.

Naprednjaki! Na delo za vaš koledar!

Politični pregled.

Politični položaj je postal zopet zelo temen. Vlada je upala, da bode v češkem deželnem zboru red napravila. Ali to ni šlo, kar je že prva seja dokazala. Vsled tega je bil deželni zbor češki zopet zaključen in se bode brzkone razpustil. Istotako je pričakovati, da se bode državno zbornico razpustilo, ako ne poneha neumestna obstrukcija prvakov in Čehov. Položaj je torej ta, da stojimo pred novimi boji in novimi volitvami.

Deželni zbor za Štajersko pričel je 16. t. m. s svojim zasedanjem. Otvoril je sejo deželni namestnik grof Clary in Aldringen z daljšim govorom. Dejal je m. dr.: Ona politična uprava je najboljša, ki ima odprto oko in vroče srce za potrebe ljudstva. Naznanil je tudi, da je cesar grofa Attemsa za deželnega glavarja in dr. Jankoviča za njegovega namestnika imenoval. Potem je govoril deželni glavar grof Attems, ki je zlasti omenil, da tiči glavno delo deželnega zbora v pokritju potrebščin. Potem so poslanci zaprisedli ter so se zapisnikarji izvolili. Takoj nato je ostal dr. Korošec in pričel slovensko govoriti; hotel je takoj izzvati. Po dvorani so se začuli „fej“-klici, ki niso veljali slovensčini, marveč farškemu hujskanju. V ostalem se je Koroščevi komediji vsa zbornica smejala. Prvi seji se je predložilo tudi razne stvari, tako računsko poročilo deželnega odbora za l. 1908, proračun za l. 1910 in razna druga poročila. Računski zaključek l. 1908 obsega sledeče številke: Izdatki 29,394.862 K, dohodki 16,969.410 K. Primanjkljaj se je pokrtil z deželno doklado na pivo (1 1/2 milj.) itd. Nepokritega je ostalo 588.987 K. Kar se proračuna dežele za l. 1910 tiče, kaže sledečo sliko: skupne potrebšchine znašajo K 33,884.000; pokritja pa je le

18.371.000 K. Več kot 15 $\frac{1}{2}$ milijonev se bode moralo torej z davki poravnati. To pokrije pa je odvisno od finančne preosnove v državni zbornici. Treba torej na te sklepe čakati. — Druga seja (17. sept.) je bila že bolj živahna. Narodnjak Kukulovec je predložil namreč neki predlog glede šol v Celju. Ta predlog so mu bili socialisti podpisali. Zato so se prvaški klerikali s Kukulovcem hudo skregali. Tako je bil prvi prepir v deželnem zboru prepir med Slovenci. Klerikalni prvaki so seveda zopet vpeljavo splošne volilne pravice predlagali, čeprav vedo, da bi to cesar nikdar ne potrdil. Potem so se vršile razne volitve v odseke. — Tudi tretjo sejo so porabili prvaški poslanci v svoje narodnjaške namene. Znano je, da je v štajerskem deželnem zboru nemščina obravnavni jezik. To je tudi naravno, kajti slovenskih poslancev je komaj peščica in še ti znajo vsi dobro nemško. Vendar pa je nastopil dr. Verstovšek in zahteval prečitane neke nemne interpelacije v slovenskem jeziku. Glavar je dal interpelacijo enostavno Verstovšku, češ da jo naj ta sam prečita. In mož je to tudi storil. Pri temu je prišlo do burnih preprirov, ker je zlasti Korošec vedno izzival. No, slišati je moral marsikatero pikro besedo. Tako mu je zaklical posl. Wastian: „Vi vendar niste izdelovatelj bojnih rokavic, Vi ste vendar duhovnik!“ Popolnoma pravilno je tudi Wastian rekel: „Delajte to v ljubljanskem deželnem zboru in ne tukaj!“ Cela stvar se je tičala neke zastave (!), ki je bila v Gradcu (!) razobešana. In ti ljudje pravijo, da so zastopniki slovenskega ljudstva. Popolnoma pravilno so napredni poslanci vprašali: „Ali je Korošec slovensko ljudstvo? Slovensko ljudstvo odločno protestira proti narodnjaški gonjini in zahteva gospodarsko delo v deželnem zboru. Deželni glavar je dal hujskačem tudi takoj pravi odgovor. Tri seje in dva škandala, — to je plod prvaškega dela! — Pri seji dne 22. septembra je nemški klerikalec Schoiswohl govoril in tudi škodljivost prvaške obstrukcije v državni zbornici omenil. Nato je prišlo seveda do prepira. Prvo besedo je imel Roškar, ki zna tako dobro streljati. Potem so se sprli slovenski poslanci s socialisti. Torej četrta seja in tretji škandal. Volitev v deželni odbor je imela ta-le uspeh: dr. Link, pl. Feyrer, grof Attems, dr. Hofmann pl. Wollenhof, M. Stallner, Hagenhofer in Robič.

Koroški deželni zbor zbral se je pretekli terek k rednemu zasedanju. Ta zbor je po zadnjih volitvah prav malo spremenjen in šteje skupaj 43 poslancev. Razmerje strank v koroškem deželnem zboru je sledeče: 6 upraviteljev in 4 nemško-narodni veleposestniki; 10 nemško-narodnih poslancev mest in trgov; kmetijske občine imajo 11 nemško-naprednih, 2 nemško-klerikalna in 2 slovensko-klerikalna poslanka; v splošnem volilnem razredu zastopajo ljudstvo 3 nemški naprednjaki in 1 socialni demokrat. Nemških naprednih poslancev je torej 28 in imajo ti vsled tega veliko večino v deželnem zboru. — Prva seja se je vršila 21. t. m. Otvoril jo je deželni predsednik baron Hein. Prvi nagovor jo imel novi deželni glavar pl. Aichelburg-Labia. Njegovemu izjavjanju glede koroškega šolstva posnemamo: Število šol podvrženih otrok na Koroškem je od 39.468 na 63.302 naraslo. Le 702 otrok ni hodilo v šolo. Ljudske šole so se povečale od 318 na 376, število učiteljev od 373 na 995. Lastnih šolskih poslopij je zdaj 344, medtem ko jih je bilo l. 1889 le 137. Poleg tega ima Koroška zdaj 12 meščanskih šol. Govornik je tudi zgradbo taverske železnice omenil in končal z „hoch“-klici na cesarja. Potem so bili poslanci zapriječeni. Da bi napravili nemir, storila sta Grafenauer in Ellersdorfer to v slovenskem jeziku. Ta dva možaka hočeta torej tudi v koroški zbornici narodnostni prepir udamačiti. — 2. seja se je vršila 22. t. m. Posl. Ellersdorfer je že 3 dnevni „urlaub“ zahteval, katerega se mu je prav rado dalo. Vršila se je daljša debata o volitvah v odseke. Zlasti Grafenauerja se je zaradi nesramnega hujskanja začasa deželni volitev ošte. Potem so se vršile volitve v odseke. Prihodnja seja se vrši 23. t. m.

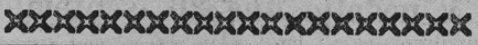
Zalogo bomb so našli v ruskem mestu Baku. Zanimivo je, da so bombe — policaji naložili. Šef policije je že v sodnijski preiskavi.

Srbski Jurček bode šel v Afriko. Dobil je namreč letni dohodek 100.000 frankov. Med afričanskimi divjaki se bode mož na vsak način dobro počutil.

Nemška šola v sv. Lenartu sl. g.!

Stariši, ki hočejo svoje otroke v novo nemško šolo v sv. Lenartu sl. g. pošiljati, naj se najkasneje do konca meseca septembra t. l. pri g. zdravniku dr. T. Zirngastu v sv. Lenartu oglasijo. Po tem terminu se ne bode nobenega otroka več sprejelo. Tukajšnji župnijski urad se je izjavil pripravljenim, da prevzame katoliški verouk na nemški šoli. Stariši! Oglasite se pravočasno in ne pustite se od nasprotnikov preslepiti!

Dopisi.

Brežice na Savi. Ko je korakal Johan Režman iz Gaberja št. 9 ob 5. uri popoldne iz živinskega sejma v Kapeli proti domu, napadla sta ga dva fantalina in mu oropala okroglo 500 krou, katere je mož od prodanih volov dobil. Sumljiva tega ropa sta neki Blažević po domače Vapot in Jurman; zaprli so ju že. Ta rop, kakor se že desetletja v našem okraju ni prepetil, napravil je veliko vznemirjenja. Kdo je kriv posurovelosti ljudstva? Mislimo, da v prvi vrsti tisti, ki bi morali mladino vzgojevati, ki jo pa le v političnem hujskanju podivjajo... V nedeljo dne 26. t. m. se bode vršil v Brežicah veliki mladinski shod. Po celi dekaniji se je raz prižnice oznanjevalo, da naj vsi fanti od 14. leta naprej gotovo pridejo. Seveda, na takih priredbah se mladino navadi pijančevati in potem, ako ji zmanjka denar, grè tudi ropati. Govoril bode na kmetškem shodu seveda vsemodri dr. Benkovič. Mož je znan, v vsakem oziru znan. Svoj čas je sicer izjavil, da ne bode nikdar „klerikalec“; ali to svojo besedo je hitro pozrl. Danes je kolovodja te gospode. Cela priredba je komedija. Gospodje prvaki potrebujejo zopet kmetjskih grošov.

Sv. Lenart sl. g. Neka prvaška pisarska duša iz sv. Lenarta se zopet pridrne, objaviti lažičlanke v „Fihposu“ z dne 9. t. m. in hujskati proti tukajšnji nemški šoli. Dotični pisac, ki menda sploh ne ve, kaj dela, se tudi ponaša, kakor da bi on kmete „rešil“. Seveda, s tvojimi lažmi ne bodeš dopisun kmetom ničesar pomagal. Le škodoval jim bodeš na ta način. Mi, ki smo kmetom zastonj nemško šolo dali in s tem napravili priložnost, da se otroci nemščine priučijo, mi pač mislimo odkrito in pošteno o kmetu, mi mu na ta način zboljšamo njegov gospodarski položaj. Ako govori kmet le slovensko, pride nemški kupec s svojim tolmačem; kupec mora tolmača plačati; ta denar pa trpi kmet pri ceni. Naš kmet prodaja tudi svoje pridelke (vino, sadje, živina, perutnina) izključno Nemcem. Od tvojih sohujskačev, črni dopisun, ki jih imaš v Ljubljani, ne more naš kmet živeti. Zato išče tudi naš kmet pošteno in lepo sporazumljenje z nemškimi odjemalci blaga in zato se hoče tudi kmet nemščine priučiti. Vidiš, klerikalni dopisun, zato smo ustanovili nemško šolo, da kmetu pomagamo. To je naša poštena in odkrita politika. Ti in tvoji gospodarji pa hočejo kmetu le žepe izprazniti. Prvaški hujskači rabijo seveda vsa sredstva v boju zoper nemško šolo. Črni kibic, ki je vsak dan v farovžu, ve čisto dobro, da bode na nemški šoli tukajšnji župnijski urad verouk prevzel; vkljub temu pa laže, da je nemška šola protestantovska. Za nemško šolo imenovani nadučitelj je rimski katolik in eden najbolj kvalificiranih učiteljev. Tudi to ve dopisun prav dobro; in vendar laže ta podlež naprej, da bodejo kmetje deco protestantovskim učiteljem izročili. Dopisun „Fihposov“, št. lenartska občina je pripravljena, da ti preskrbi pristo mesto v Feldhofu pri Gradcu; tam se bodejo tvoje od alkohola pokvarjene možgane spočile! Izvrstno občinsko gospodarstvo in zgradba hiše za požarnike na najprimernejšem prostoru je dopisuna grozno razburilo. Pokažite, kmetje, da ne verujete takim plačanim lažnikom! Po-

šljite svojo deco v nemško šolo, kjer je bodejo katoliški duhovniki in učitelji podučevali, da se nemščine priučiti in da ji bode enkrat bolje šlo. Pridite dne 3. novembra z vašimi otroci k nemški šoli, da bode dopisun videl, kako se je lagal. Vsi za nemško šolo!

Kako se duhovnike preganja.

(Izvirni dopis.)

Št. Ilj na Dravi (Koroško)
dne 17. avgusta 1909.

Več posestnikov nam piše: Prvaški časniki „Mir“ od 21. avgusta tega leta se peča z našim splošno priljubljenim župnikom. Po vzoru prvaških bratov ga pogumno sramoti in zaganja se tudi do kneza Lichtensteina, zakaj se je pri razpisu naše fare poslužil svoje pravice in se ni dal na vekomaj pod škofovo kuratelo. Revers, ki ga je naš župnik podpisal, je postavno neveljaven in nemoralno je, če se tirja, kar je zoper postavu. Našemu župniku se je že davno poprej od škofa samega prigovarjalo, naj prosi za vsako župnijo, ki bo razpisana. Morda le zato, da se mu morejo prošnje vrniti in da bi ne zamudil, ko bi se razpisala kakšna župnija v Sibiriji. Dasiravno na petem mestu, vendar je bil kot vreden med vrednimi. Kdo je začel gonjo proti njemu prej in potem, ko je bil že prezentiran? Nedostojna so bila sredstva, s katerimi se je poskušalo župnika izpodrinuti. Šele odločna beseda je zamašila obrekovalcem umazana usta. Odkod so začele zoper župnika prihajati pri-tožbe, se še danes prav ne ve in se tudi župniku v obraz povedati noče. Ti tožniki se bojijo c. kr. sodnije kakor hudič križa. Naš župnik je ponižno prosil škofijstvo, naj se mu pove kdo, kaj in kdaj ga je tožil, da more tožnike pred c. kr. sodnijo tirjati in se opravičiti. Vse zastoj! Tožniki se ne smejo lesketati na solncu posvetne oblasti, ker bi je isto ožgalo. Ali je naš župnik bedak in suđen, ki se mora udati na vsako kleptanje? Tudi pri škofijski vizitaciji so mu bile na odločno vprašanje kleptulje zatajene. Predstojniki pa so dolžni dati podložnim čas in priložnost, da se morejo opravičiti. Oče ne zatajuje pred svojimi otroci njihovih obrekovalcev, ker ne sliši rad obrekovanja svojih otrok in ker hoče svoje otroke vzgojiti za može in ne za hinavce. Kdor govori resnico, se ne skriva pod škofijsko suktnjo in tudine trepeta pred posvetno gosposko. Ali še zdaj vse velja, kar se je pri vizitaciji župnika tožilo in celo mrličem v usta polagalo? Dokazi mrličev so medli dokazi, in kdor se jih poslužuje, vreden je Kaj-novega značaja. Zakaj se je od verodostojnih prič popolnoma opustilo, s čim bi se moralo pečati c. kr. državno pravdnistvo in še več drugih stvari? In te verodostojne priče so vendar pod prisego izpovedale! Koga je naš župnik kdaj zasmehoval, da se je vnel pretep, ki bi se ga bil sam vdeležil? Saj je to sodnijsko dognano. Kje je cele noči rajal? Župnik je prosil iz prižnice, naj se vendar oglasijo ženske, s katerimi se je tako poglavitno pregrešil in povsod tiho, kakor v cerkvi. Kdaj je šel iz gostilne pijan v cerkev? Strašno nalit je moral biti vedno, ker mežnar tega nikdar ni zazabil, dasiravno ni slep. Nasprotniki, ki so župnikovo vino srkali, so ga vendar enkrat po polnoči vjeli in ga tudi iz same hvalečnosti zatožili. Kdaj je slabo opravljal božjo službo? Tudi peščica sovražnikov mora v tem oziru pripoznati popolno zadovoljnost. Ali ni hodil v šolo? Kako je potem mogoče, da so otroci pri škofijski vizitaciji tako izvrstno znali, kakor nikdar poprej? Kdo more reči, da je župnik oče rajnega kuharčinega otroka? Povsod zado-stuje izpoved ženske, a župnikova kuharica je lažnjivka, ker njena izpoved izpodbija v nasprotnem mnenju z velikim veseljem se valjajoče breznačajneže. Kdo more reči, da otrok ni bil pokopan? Kdor je to okoli trosil, je podli obrekovalc in tako dolgo prasečkar, dokler to dokazal ne bo. Kdo je slišal kdaj župnika peti nesramne pesmi? Oglasite se vi farizeji! Tisti ki mu je vlezlo škropilo v glavo, naj se pusti operirati, ker nenadomestljiva škoda bi bila za njegove vodene možgane. Kjer dvom že zadostuje, tam se človek ne vojskuje in da na misli še ni colnine, največ veseli verodostojne

priče. Župnikove priče, ki se jih na noben način zasllišati neče, so seveda le „berači“, „pijanči“, „liberalci“ in vsled tega lažniki. Kdor s župnikom nikdar ni obdeval, samo zapriseže in škofijstvo je prepričano, da je verodostojen in njegova prisega neskončno resnična. Na takšen način nič ne pomagajo vsi večkratni opomini in vse krivične suspenzije, tukaj pomaga edino le pravična ne pa enostranska preiskava, in pravilna razsodba. Imenitno je, da župnik je lažnik in peščica njegovih nasprotnikov tako verodostojna, da njena resnicoljubnost ne pripušta niti sence dvoma. Izvrstno je tudi, da mi farmani, ki se nas noče zasllišati na noben način, in tudi, če zato osebno ponižno prosimo, ne smemo v danem položaju plačati župniku sv. maš, prejemati od njega zakramentov in poslušati njegovih pridig. Sploh bi naš po nedolžnem preganjanju župnik, ki mu je bila na po čisti ljudskosti in človekoljublju dišeči predlog škofijstva že od 22. februarja t. l. vstavljena plača, imel opravljati vse, kar je zastoj in komisar iz St. Jakoba z kompanijo, kar je za denar. To je klerikalna humanita in klerikalna ljubezen. Res je, da ima duhoven pravico do pastirovanja od svojega škofa, res pa je tudi, da se pri posvečenju duhoven zaveže, da hoče biti škofu in njegovim naslednikom pokoren v vseh — pravičnih rečeh, ker drugače bi bil služabnik satanov. Neumno je že, da mi farmani moramo imeti škofovo prepričanje. Ali nas bo silil k temu naš, za naš dušni blagor tako vneti župan Jožef Schaller, p. d. Martin na Trebinji, ki je bil le na župnikovo prizadevanje po petkratnem opetovanju volitve izvoljen županom in zdaj se tako hvaležnim skazuje? Sam občinski tajnik je župnika opozarjal: „Martina ne smemo voliti, ker se na njega, kot trgovca, ni zanesti“. Nehvaležnost je znamenje surove misli. Naš župnik opravlja še dalje dela pastirovanja, ker krivična kazen v vesti ne veže. St. Ij ni slovaški Černilov in ne leži v madžarski veleoblasti kakega Parvija. Naš župnik je obljubil dne 15. sušča t. l. da se bo do 1. majnika odpovedal župniji, če se mu bo pripomoglo do gotove penzije, in ne brezpogojno. Ne zamolčujte, kar vam ne diši. Naš župnik pa se ni pustil vreči iz hiše kot berač. Govorite resnico in ne zavijajte! Suspenzija se ni ponovila 16. sušča in zakaj se je pozneje ponovila, bo najbolj vedel povedati bivši komisar, župnik Ražun še s tremi pristaši. Župnikov rekurs od 12. maja t. l. v Solnograd je bil zavržen poleg mnogih nepravilnosti v odloki posebno zato, ker si je škofijstvo šele dne 3. junija t. l. od osmi neznanih prič pustilo zopet s prisego potrditi, kar je hotelo in kar nam dozdej znano ni. Potem se lahko reče v odloki: „O resničnosti izpovedij niti enega izmed osmi pred prisego zaslišanih prič od 3. junija t. l. se niti v najmanjšem ni dvomilo“. Kdo je mogel dvomiti? Župnik? Saj 12. maja o zaslišanju od 3. junija vedeti ni mogel. O resničnosti enega pa je škofijstvo vendar samo dvomilo, dasiravno je prisegal. Nadškofijstvo, ker na vzvišenem stališču, ne dvomi niti v najmanjšem. Mi farmani tudi ne dvomimo, ker ne vemo, ktere priče so bile, kar so pripovedovale in prisegle. Že ta stavek, ki ga je g. kancler dne 17. avgusta t. l. previdno izpustil, kadar je župnika v naši cerkvi na nedostojen način obdevalo, jasno priča, da se je med 12. majem in 3. junijem t. l. nekaj godilo za kulisami in da se priče dobro počutijo v temi. Zakaj niso izpovedale pred župnikom in njegovimi pričami? Enostranske izpovedi in na podlagi njih izrečene obsodbe, slišijo v delokrog justice, ki se ji pravi lynch ali samomaščevanje in katera nikdar ne more imeti za nasledek nezmožnost do pastirovanja. Pravimo še enkrat, da krivična razsodba in kazen v vesti ne vežeta. Autorita velja samo v verskih rečeh, v disciplinarnem ali kazenskem redu velja pravo. Prava autorita se mora posluževati pravnih sredstev, mora zasllišati obojne priče in šele potem sleparite ljudstvo z bogoskrunostvom. To je naše opravičeno prepričanje, ki ga nam iz sreca ne iztrga nobena oblast. Ali je krščansko sredstvo k spoznanju resnice zatočenca, duhovna pitati z lakoto? Naš župnik ni kakšen marokanski Bu Hamara — sin oslice — da bi bilo treba njegovo pokvarjeno fotografijo — sramotilno pismo od 15. avgusta 1909 — nositi po slugi župana Jožefa Schaller od hiše

do hiše, ali ga v „Mirovem“ zaboju voziti po Koroškem. Ali je krščansko sredstvo, če se farmani na dozdej nevljšan način šuntajo zoper svojega župnika, če se jim očitno od različnih podrepnikov donaša kriv nauk? Le pošljite te nauke v Rim, da sv. oče zvedo, kako se verno ljudstvo na nekterih krajih Koroške od političnih petelinov in verskih nedoukov slepari, vzgajajo verski hajduki in kali mir božji, ki je k zveličanju tako potreben. Kjer ni pogojev za greh, greha ni. Ktera božja in cerkvena postava ukazuje, da se mora človek podvreči krivičnim sodbam? Dobro znamo svojega župnika, ker ž njim občujemo kot s svojim bratom in ne pustimo ga blatiti po krivičnem od nobene strani. Dan 17. avgusta t. l. naj priča, da se pravni čut tudi v pristremem, kmečkem srcu probuja, in da tudi mi priprosti kmetovalci in bajtarji znamo ločiti dobro od hudega, prijatelja od sleparja, odkritosrčnega od hinavca in pospeševalca svojega blagostanja od grobokopa, hijene, da mi, ki se nam nalagajo dolžnosti, hočemo tudi svoje pravice. Toliko se nam je zdelo potrebno pojasnila tudi od naše strani, da ne bodo dobro misleči ljudje zbegani, kakor da bi objave v „Miru“ bile sv. evangelj.

Novice.

„Štajerčevi kmetijski koledar“ za leto 1910 bode izšel v pravem času. Lahko že danes trdimo, da bode ustrejel vsaki zahtevi in želji. Že prva dva letnika sta nam dokazala, da smo zadeli z izdajo tega koledarja v črno. Kajti ljudstvo na spodnjem Štajerskem in Koroškem potrebuje enostavno knjige, v kateri je vse to, kar se tekom leta išče in ki je poleg tega zabavno-podučna. „Mohorjevi koledarji“ mlajtjo vedno prazno slamo; namenjeni so le poklerikaljenju ljudstva. „Pratike“ so olikanemu kmetu vendar premalo. Torej je bila izdaja našega, v naprednem, gospodarskem duhu pisanega koledarja res velepotrebná. In v dveh letih se je ta naš koledar res tako udomačil, da zamoremo letos že 6.000 komadov tiskati. Kar se tega letošnjega našega koledarja (za leto 1910) tiče, obsegal bode zopet vse, kar je koristno in potrebno. V prvi vrsti bomo objavili veliko gospodarskih člankov o modernem kmetijstvu iz peresa najboljših naših domačih strokovnjakov. Zabavni del obsegal bode celo vrsto lepih povestij, pesni, šaljk in smešnic. Nadalje bode prinašal popolni kalendarij z vsem potrebnim, seznamek sejmov po Štajerskem in Koroškem, poštne tarife itd. Opremljen bode naš koledar tudi z lepimi slikami. Toliko naj povemo za danes. Prijatelje in sosisljenike opozarjamo, naj se čimpreje na koledar naročijo. Cena mu bode kakor lansko leto (60 vin.), s poštnino 10 vin. več. Najbolje je, da se koledar ali v gotovem denarju ali pa v znakmah naprej plača, kajti poštno povzetje je drago. Kdor proda 10 izvodov koledarja, dobi enega zastoj. Torej, prijatelji naprednega koledarja, na delo!

Ljubljana in Belgrad. Prvaški listi še vedno tajijo zvezo z Srbi, to pa v kljub temu, da se je prvaško časopisje vedno za Karagorjeviče navduševalo. Dokaz te zveze pa je zdaj očividno. Neki Plut, mlad človek, ki je sedel svoj čas v uredništvu tržaške „Edinosti“, katerega je potem vlada zaradi srbske agitacije iz Hrvatske izgnala, prišel je zdaj v Ljubljano. Možicelj je nastavljen od srbskega tiskovnega biroja in bode trajno v Ljubljani ostal. On je tudi „Slov. narod“ z srbskimi članki zalagal. In zdaj vprašamo: zakaj ostane Plut v Ljubljani? Druzega namena ne more imeti, nego da dela „štimgungo“ za Srbe in da agitira med Slovenci za srbske ideje. Kaj pravijo prvaški listi k temu?

Iz Spodnje-Štajerskega.

Korošec je pričel! Mariborski dr. Anton Korošec je katoliški duhovnik. To dokazuje njegova tonzura, debeli njegov trebušček in njegovo pobožno ravnanje. Mariborski dr. Anton Korošec pa je tudi žurnalist in šef-redaktor. To dokazujejo nesramne, podle laži v klerikalnih listih, to dokazujejo tudi razni sodnijski akti. Mariborski dr. Anton Korošec je tudi — političar prve vrste. To dokazuje že dejstvo, da je državni in

deželni poslanec in bogve kaj še vse... Kot državnega poslanca tega moža že itak tako dobro poznamo, kakor ga pozna velecenjena gospodična Ida. Kot deželnega poslanca pa smo ga šele zadnjič spoznali. V prvi seji deželnega zbora, ko bi moral še molčati in poslušati pametne može, kako se dela, je Korošec namreč že nastopil. Vstal je in se pritožil, da — deželni namestnik ni tudi slovensko govoril... Veste kaj, ljudje božji, lepo je, prav lepo, ako človek kaj na svoj materni jezik drži. Ali deželni zbor je za gospodarsko delo in ne za vaje v raznih jezikih. In ako se mora res že povsod vpoštevat slovenski jezik, no, potem naj kaplan Korošec tudi že enkrat zahteva, da se bode v cerkvi mesto latinščine slovenščino rabilo... Korošec nastop pri prvi seji nam je dokaz, da hočejo prvaški poslanci tudi v deželnem zboru edino narodnostno gonjo uganjati. In to si je treba že zdaj zapomniti! Sicer pa še nekaj vprašamo: Kaj se stori z uradnikom, ki ne izvršuje svoje službe? Reče se mu: adio, hodi tvoja pota. Kaj se stori s hlapcem, ki hodi po krčmah, mesto da bi svojo dolžnost izvršil? Da se mu brco! In Korošec? Ali izvršuje on svojo duhovniško dolžnost? Ali bere sv. mašo vsak dan? Ali posluša spoved? Ali gre bolnike tolažiti? Ali čita svoj brevir? Ne vemo, ne vemo! Pač pa vemo, da uganja dan za dnevom in leto za letom politiko. In zato pravimo: Korošec, sleči tvojo duhovniško suktnjo, kajti po vsem človeškem pravu nimaš pravice jo nositi!

O sokolski veselici, ki se je vršila predzadnje nedeljo v ptujskem „narodnem domu“, smo že poročali in sicer resnično poročali. Povedali smo namreč, da ni prišlo do nobenih preprirov in pretepev, ker se od nobene strani ni izzivalo in ker ni bilo nobenih tujih hujskačev navzočih. Mislili smo, da je stvar s tem končana in da bodejo tudi prvački zadovoljni, da se je vse v redu in brez kaljenja miru vršilo. Ali zmotili smo se, zmotili v prvi vrsti zato, ker smo upali, da bodejo prvaški listi poskusili enkrat resnico pisati. Naše prepričanje je zdaj, da prvaški listi sploh ne znajo več resnice pisati. Kajti toliko brezsravnih infamij, toliko podlega zavijanja in pačenja resnice, kakor so si ga prvaški listi ob priliki te sokolske veselice privoščili, videli smo pač malokedaj. Narodnjaški listi so že naprej hujskali, češ da se ptujski Nemci na pretepe pripravljajo. Ko pa je veselica nedelja nekaljena in mirno končala, pisali so ti listi, da so se Nemci bali, da so se pred sokoliči poskrili, da je orožništvo onemogočilo vsako napadenje itd. Res je pa, da se živa duša ni za ptujske sokoliče brigala, da so meščani šli svoja pota; da ni bil nikdo na kolodvoru, ko je prišlo tistih 20 možicelj iz Maribora in drugih krajev. Kdo bi se tudi za vse to brigal? Saj ni prišel noben „sokol“ v garibaldijski uniformi! Vse govornice o pripravah Nemcev itd. so torej gola laž, ki jo imajo celjski hujskači na vesti. Skoraj še bolj nesramen pa je bil to pot „Slov. Gospodar“, v katerega odlagajo duhovniški hujskači svoje neslanosti. Ta „Fihpos“ je lagal, da so stali „nemčurji“ s polnimi žepi jajc na kolodvoru, da pa so se potem zbal, da so orožniki po gostilnah popivali in da je bila sploh vsa priredba „velikanska blamaža za ptujske nemčurje.“ — To zavijanje je res že prehudo. Spisal je to laž neki blagoslovljeni mazač, ki je bolan, ako se ne laže. Blamaža? Ako je bila ta nedelja res kakšna „blamaža“, potem je bila to v prvi vrsti za prvačke, katerih oklici nimajo nikakoršne privlačne sile več in „blamaža“ za tiste plačane hujskače, ki so hoteli tudi to nedeljo prepire in pretepe. Klerikalci sami pa so se menda res zbal, kajti oni so agitirali proti tej veselici... Nam se to divjanje prvaških listov iz srca gnusi. Sram naj bode lažnike! Ali zdi se nam, da ima vso to pačenje resnice prozoren namen. V dnu svoje črne duše so namreč prvaški hujskači obeh strank upali in želeli, da pride v Ptuj zopet do pretepa. Hoteli so te pretepe imeti! Kajti potem bi zopet lahko nesramno lagali, da so bili slovenski kmetje tepeni, da se je slovenstvo tepalo itd. To je resnica! To pot se prvaškim hujskačem seveda ni posrečilo, kajti nemško kakor slovensko ljudstvo je bilo prepametno, da bi se

na te limanice vsedlo. Kar je bilo slovenskih kmetov, ki so se udeležili veselice, šli so mirno in trezno v „narodni dom“ in mirno domu. In Nemci so istotako vzdržavali mir. Hujskači pa se zato iz vsega srca jezijo, kajti oni živijo le od prepira, od sovraštva in od divjanja slepe strasti. To jezo jim privoščimo! In povemo jim lahko že naprej, da bode tako v bodoče. Izzivači in hujskači v Ptujju ne dobijo tal! Ljudstvo pa želi samo mir in red! Več odgovora ne zasluži blagoslovljeni in posvetni lažniki prvaških strank!

Kaj je z dobičkom? Predzadnje nedeljo so priredili v Ptujju sokolsko slavnost. Najprej se je trdilo, da bode dobiček na 3 dele razdeljen; prvi del dobi Ciril-Metodova družba, drugi del ptujsko sokolsko društvo in tretji del po toči poškodovani posestniki. Potem se je zopet reklo, da bodejo poškodovani ves dobiček dobili. Več kmetov, kateri so se udeležili veselice v „narodnem domu“, nam zdaj poročajo, da bi tega ne storili, ako bi vedeli, da se denar v druge namene porabi. Ti kmetje zdaj vprašajo: Kaj je s čistim dobičkom veselice? Ali ga bodejo dobili nepotrebnimi sokoliki ali pa poškodovani kmetje? Upamo, da se bode jasno povedalo, kako se denar porabi. Kajti drugače bi morali smatrati celo priredbo za goli švindl. Ljudje so prihajali na veselico edino zato, da bi poškodovanim kmetom pomagali. Zato zahtevajo ti ljudje tudi jasni odgovor na vprašanje: Kam se je dalo denar?

Proti „Štajercu“. Dne 30. t. m. vrši se pred mariborskimi porotniki zopet tiskovni proces zoper naš list. Toži župnik Ogriček našega urednika Karla Linhart zaradi žaljenja časti. Razprava bode velezanimiva in bode prinesla mnogo interesantnega na dan.

O poslancu Ozmeču smo prinesli zadnjič novico, katero smo posneli nekemu drugemu slovenskemu listu. Ozmeč zopet vse taji, kakor je to že navada pri resnicoljubnih političnih duhovnikih. Zato nam je poslal Ozmeč sledeči „popravek“, katerega moramo na podlagi § 19 objaviti: „Uredništvu „Štajerca“ v Ptujju. V zmislu § 19 tisk. zak. zahteva podpisani, da sprejmete sledeči popravek z ozirom na vaše poročilo „O poslancu Ozmeču“ v št. 37. z dne 12. septembra t. l.: Ni res, da je poslanec Ozmeč „prodal svoja posestva potom javne dražbe za 3300 K“, res pa je, da ni prodal nobenega svojega posestva; ni res, da bi po postavi moral mož gotove procenete za vboje Obrežke občine plačati — tega se pa baje grozno boji in na noben način noče teh procentov plačati — res pa je, da se jih nikakor ne boji, ker jih ni dolžen plačati; torej slednjič tudi ni res, da jih „noče plačati zato, ker je poslanec in ker slovenski poslanci sploh radi denar v lastni malhi hranijo, ali pa zato, ker je katoliški duhovnik, ki razumeva krščanstvo na moderni način...“ Sv. Lovrenc na Dravskem polju, dne 20. septembra 1909. Jožef Ozmeč, župnik in dež. poslanec.“ — K temu „popravku“ povemo le to-le: Odgovornost nosi „Narodni dnevnik“, ki je to novico prvi prinesel. Upamo, da se bode ta list izjavil in da bode tako resnica na dan prišla.

Veselica v Hrastniku, katere čisti dobiček je bil namenjen nemški šoli, je prav lepo uspela. Obiskalo je veselico nad 600 oseb. Za nemško šolo se je napravilo čistega dobička 720 kron. To je pač krasno! Čast prirediteljem! Kaj pravi Roševa „gospoda“ k temu? Naprednjaki gremo naprej.

Iz Hrastnika se nam poroča sledečo veselo novico: Ministerstvo za „poduk“ podelilo je tukajšnji nemški šoli pravico do javnosti. To je pač velikanski uspeh! Kajti ta šola obstoji komaj 2 leti. Da se je „celo vlada“ za javnost te šole zavzela, je dokaz njene potrebnosti. Šola obiskuje 150 učencev in ima lastno poslopje ter vsa potrebna učna sredstva. Doseženi učni uspehi so istotako lepi. Zdaj je torej ta nemška šola, proti kateri so se prvaki z Roševu bando tako bojevali, javna! S tem je nasprotnikom vsako agitacijsko orožje odvzeto. Šola je in ostane! V prvi vrsti se je treba zahvaliti hrastniškim naprednjakom, ki se niso dali prestrašiti od nikogar. Vrli napredni nemški poslanec Marckhl pa je pridno deloval, da se je šola javnost priznala. Čast mu! Nemška

šola pa naj živi in cveti, sovražnikom v jezo, ljudstvu pa v korist!

Pač smola! Prvaški listi so s škodoželjnim veseljem poročali, da se je na veselici za nemško šolo v Hrastniku ukradla sodček pive. Tisti smrkavi pretepači, kateri dopisujejo iz Hrastnika v prvaške cunje, so hoteli s tem povedati, da je bil med naprednjaki kakšni tat. No, sodček pive je bil res ukraden. Ali ukradel ga ni noben naprednjak, marveč neki prvaško-hrvatski potepuh Štefan Matošivič. Gotovo so ga dopisuni prvaških listov nahujskali, da naj krade. Morda so tudi znani ti tički pili od ukradenega pivk. Ali tat je že zaprt in ravno tako so zaprti gobci prvaških obrekovalcev.

Plodovi hujskanja zlasti narodnjakarskih listov se v celjski okolici hudo kažejo. Pred kratkem enkrat se je vpeljal g. H. Fridrich skozi Pletrovce, ko so ga neki fantje nahrulili in izzivali. Mož se je obrnil in izpustil t. zv. „Hundeschrecker“. Prvaki pa so ga naznanili, da je z revolverjem streljal in nakrat se je oglasil tudi znani prvaški nadučitelj Slanc pristovoljno za prič. Ali g. Friedrich je bil vzkjub temu oproščen. Slančevu pričevanje torej ni obveljalo. Pobite so pa zdaj tudi vse nesramne laži, ki jih je „Narodni dnevnik“ v tem slučaju napokpil. Fej hujskačem!

Usmiljena kuharica. Piše se nam: Sveto pismo pravi, ljubi bližnega kakor sam sebe. V nedeljo 12. septembra t. l. imeli smo v Dobovi pri Brežicah veliko cerkveno slavnost, h kateri je prišla prav velika množica ljudstva iz vseh krajev počastiti Mater Božjo Dobovsko. Solnce pripekalo je strašansko in tem potom povzročilo pri ljudstvu nezadno žejo, posebno sila trpeli so nedolžni otročiči, da so kar onemagali. V dotični vasi sta samo dva vodnjaka, eden stoji poleg ceste, mislim da je občinski, a drugi na ventil pa v farovškem dvorišču. Takoj po službi božji podala se je množica starišev z otroci kakor tudi drugih romarjev k vodnjaku na farovškem dvorišču, da bi si tam s požirkom hladne vode strašansko žejo pegasili; posebno glasno vpijete in prošnje za požirek vode razlegal se je od žeje mučenih otrok. Hrum privabil je k vodnjaku tudi farovško kuharico z besedami: „Proč, idite si drugam vode iskat“, in je takoj vodnjak pred nosom žejotrepčih zaklenila! Ali ni to stopanje vnebovpijoči greh?

Posl. Hans Woschnagg je vendar-le svoj mandat odložil. Gotovo obzalujejo to vsi njegovi volilci, ki poznajo napredno delavnost tega moža.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.
Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvemazvezdicama **) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 25. septembra v Brežicah (svinjski sejem); v Lipnici*. Dne 28. septembra v Ormožu (svinjski sejem); v Mureku**. v Marjinem Celju*. Dne 29. septembra v Veržeju, okr. Ljutomer; v Vranskem**; pri Sv. Lovrencu na Drav. polju**, okr. Ptuj; v Pilštajnu**, okr. Kozje v Šoštanju**, v Marenbergu**, na Ptujju (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Arvežu**. Dne 30. septembra na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogatino). Dne 1. oktobra na Spodnji Poljskavi (svinjski sejem, okr. Slovenska Bistrica); v Gradcu (sejem z mlado živino). Dne 2. oktobra pri Sv. Lovrencu v Slov. gor.** okr. Ptuj; v Kostivnicu**, okr. Rogatec; v Brežicah (svinjski sejem); v Strassu**, okr. Lipnica. Dne 4. oktobra v Zalcu**, okr. Celje; pri Sv. Heleni*, okr. Smarje pri Jelšah; v Jurklostru**, okr. Laško; v Celju*; pri Sv. Lenartu v Slov. gor.**; v Ormožu*; v Slovenjem Gradcu*. Dne 5. oktobra v Ormožu (svinjski sejem); v Radgoni*.

Veselica otvoritve nemške šole v Sv. Lenartu sl. g. se ne vrši dnè 15. oktobra, kakor smo to zadnjič napačno poročali, marveč dnè 10. oktobra. Opozarjamo svoje čitatele in naprednjake sploh na to veselico ter upamo, da se jo bodejo vsi udeležili, ki so zadovoljni z nemško šolo.

Dobili so ga. Zdaj so dobili in zaprli glavnega ponarejalca denarja v mariborski okolici, znanega Jurja Potočnik. Bil je v Švici, a ko je zadnjič avstrijsko mejo prekoračil, so ga takoj aretirali in v spremstvu 3 orožnikov v mariborsko ječo pripeljali.

Porotno sodišče v Mariboru je razpravljalo to pot najprej o tatvinah učenca Kobana iz Frama. Ta fant je deloma sam, deloma združen z učencem Orosel, ki je pa v Ameriko pobegnil, svojemu mizarskemu mojstru blaga za 894 K ukradel. Obsojen je bil na 15 mesecev težke ječe. — Zaradi goljufije potom krive prisega se je moral zagovarjati 67 letni vžitkar Johann Visočnik iz Zg. Hoč. Prisegel je, da nima nič premoženja, medtem ko je imel hranilično knjižico, katero je dal nekemu trgovcu shraniti. Obsojen je bil na 13 mesecev težke ječe. 22. t. m. prišel je napad na direktorja Kasper v Ptujju na vrsto. Poročali smo svoj čas o temu napadu. Najprej se je dolžilo direktorjeve so-progo. Končno sta bila pa hlapec Jožef Gonsa in 13 letni direktorjev sin Heribert obtožena. Gonsa je mislil z umorom svojo srečo napraviti. Obsojen je bil zaradi poskušenega umora na 18 mesecev težke ječe. Heribert Kasper pa je bil oproščen.

Ustrelil se je mezar Vincenc Zink v Mariboru zaradi nevzdržljive bolezn. Bil je takoj mrtev.

Zblaznel je 78 letni Jurij Likovec v spodnji sv. Kungoti. Odpeljali so ga v Gradec.

Sestri ukradel je 20 letni delavec Simon Fischer v Krotovcu pri Slov. Bistrici 40 K denarja. V Mariboru so ga vjeli.

V „narodnem domu“ v Mariboru je ukradel frizer Hotujak kolo mesarja Tratterja. Fantiča so dali pod ključ.

Konj ubil je posestnika Matijo Gabrič v Blanci pri Selnici. Nesrečnež je bil takoj mrtev in zapušča večjo družino.

Dva zgorela. Ogenj je vpepelil hišo in gospodarsko poslopje gostilne Zafuta p. d. Mrak v Zgornji Pristovi. Dva zidarja sta v škednju kadila in na ta način zažgala. Obadva nesrečneža sta našla v plamenih svojo smrt. Najdli so le še par kostij.

Dezertir. V Vidmu so vjeli korporala Jos. Zehner od 17. regimenta, ki je dezertiral.

Iz škednja padel je hlapec Sardinšek iz Žital. Zlomil se je križ in je smrtnonevarno ranjen.

Požari. V Ehrenhausnu je vpepelil požar hišo in gospodarsko poslopje g. Leitner, ter gospodarsko poslopje g. Scheiblein. Pogorela je tudi vsa krma. Prebivalci so še živino rešili. Pri gašenju sta bili dve osebi ranjeni. Delala je cela vrsta požarnih bramb. Tako se je velikansko nevarnost odbilo, ki je celemu trgu pretla. — V Destincah pri Ptujju pogorela je hiša in gospodarsko poslopje posestnika Franc Selenko. Tudi nekaj svinj in krma je pogorela.

Iz Koroškega.

Lepi časi pričakujejo koroško ljudstvo. Na nekem zborovanju so sklenili prvaški hujskači, da bodejo odslej vsa prosta župnijska mesta na spodnjem Koroškem s takimi fajmoštri zasedli, kateri so tudi politični petelini. Ni torej še dovolj prepira in sovraštva na Koroškem, treba vse to še povečati. Kaj neki bode cerkvena oblast ukrenila? Nič! Potem seveda je tudi sama kriva, da vera peša.

Prevalje. Piše se nam: „Windisch, nix deutsch“, to je delo našega poslanca orglarja Grafenauerja. Prepri mu je prva skrb, kateri že traja mnogo let v državnem zboru in noče nehati ter ne bode nehal, dokler ne bomo vzeli orožje v roke in nagnali tiste prvaške hujskače, kateri na račun vbogega kmeta komedije špilajo. Res je, te komedije „windisch nix deutsch“ stanejo strašanski denar; in kdo ga mora plačat? Vboji kmet! Vendar se mu pa trosi od strani črnuhov pesek v oči, kaj da je napravil Grafenauer. Kmetje, dokler boste imeli odvisnega poslanca, kakor je orglar Grafenauer, ne bode nikdar doživeli časa, da boste reči mogli: zdaj nam je pomagano. Ste videli lansko leto, kako se je Grafenauer potegoval za vas? Čisto nič, ni česar ni storil za kmeta! On deluje samo za prvaške dohtarje in farje. Priče iz državnega zbora imamo, kateri so zborovalcem očitno povedali, da je poslanec orglar v tistem času spal, ko se je šlo za vprašanje, kako se bo kmetu pomagalo. Njegova sveta dolžnost je bila, da se za koroškega kmeta potegne, kateri živi v narveči revščini; tega pa on ni storil, ampak zagodili so mu črnuhi na ples, in res, plesal je na Kranjsko in

o se je združil s Kranjci, s tistimi, kateri gredo na to, da dobijo dalje časa brez dela na dan plače po 20 kron. Če se vprašamo in ogledamo vse te kranjske komedije, prišel bo vsak do pameti, da orglar Grafenauer ne zastopa kmeta. On zastopa tistega dohtarja in tiste farje, kateri vam trosijo pesek v oči, da se ne morete ogledati po svetu, kaj se godi in kaj pravaški hujskaci hočejo. Nič družega nočejo prvaki, kakor: kmet ostani tumast, in da bi prišli zopet tisti slabi časi nazaj, da bi dobili črnhubi moč, vbogega kmeta trpinčiti, obešati na gauge, če ne bo dal berno fajmoštru in kaplanu, na vrh pa še mežnarju. Čudno srce do vbogega kmeta imajo naši fajmoštri, ko so tirjali od kmeta večji davek bernje, kakor se je zgodilo po Breznici, ko kmet ni imel nobenih pridelkov, moral je plačat berno j v gotovini, in sicer kateri je v poprejšnjih letih 5 kron plačal, moral je v času suše in stiske dati 6 kron itd. Ali je to človeško srce? Ne! Take resnice „Mir“ ne prinese, ne piše, vendar so pa rogovili črnhubi v listu črez Breznico tak nesramno laž, kakor jo svet dati ne more. Janez! ostani, poplačaj tvoj dolg, katerega si zapustil s tvojim lažnim jezikom...

Iz Sinčevasi se nam poroča: Pred letmi ustanovili so slovenski klerikalci gospodarsko zadruho v Sinčevasi ter postavili neposredno za kolodvorom veliko skladišče. Ta ustanovitev naj bi črnhom lepo bodočnost zasigurila in sicer na eni strani s tem, da bi se potom zadruge slovenske kmete na prvaško-klerikalne limanice vjelo, na drugi strani pa s tem, da bi se napredni Velikovec uničil. Kakor znano, dobila je ta zadruha od vlade lepo ustanovno podporo, vkljub temu, da ima popolnoma politični značaj in da hoče Velikovec izstradati. Vtemeljevalo se je to s tem, da je velikovski „Lagerhaus“ političen in da se ga ne potrebuje. V zadnjih letih pa se je ravno nasprotno dokazalo. Da ima črne skladišče v Sinčevasi politične namene, dokazano je že z nekim člankom v „Miru“, v katerem se pravi, da klerikalci brez tega skladišča ne morejo napredovati. Katero skladišče ali „Lagerhaus“ pa je bolj potrebno, to dokazujejo najbolje številke prometa. V Sinčevasi znašal je blagajniški promet leta 1908 257.556 K, v Velikovu pa 467.644 K. Promet blaga znašal je v Sinčevasi glasom poročila blagajnika Podgorca v „Miru“ za l. 1908 okroglo 81 vagonov, medtem ko je znašal istega leta v Velikovu 165 vagonov. V Velikovu se je vkljub dobremu plačilu prinešenih pridelkov vsako leto čisti dobiček izkazal. V Sinčevasi pa so vsled slabega gospodarstva z izgubo končali. Da pa bi ta črni zavod ne poginil, dovolila mu je prijazna vlada letos 3000 K podpore. V dotičnem odloku pa se je tej klerikalni zadrugi jasno naročilo, da naj v bodoče bolje gospodarji. Zanimivo je pri tem, da ima vlada vendar dobro srce za klerikalne ustanovitve, pa če so te še tako slabe in če se v njih še tako neumno ter brezvestno gospodarji. Vladina pomoč takim črnim podjetjem seveda tudi ne bodé pomagala. In pametni

kmetje so tej črni zadrugi že davno hrbet pokazali.

Sele. Piše se nam: Velko frsomingo smo imeli; velko so govorili, a pa resnice prav mav. Brejc, Grafenauer, Gregicov Honsi in njih še več dobro so znali hujskati nas. Ja pa baram vas: kako pa je bilo miglati, da je biv sevsč šolski svet izpojen? Vam vsem je znano, kako so nas moží šolskega sveta poučevali, da nam ni treba našo mladino v šolo pošiljati, kar smo jih tudi ubogali. Šolski svet pa je moral napraviti gvišno še več; od tega nam pa mi'ar 'ej ne vemo, to nam sevsč hospudje tudi pravice ne povejo. Če bi nič ne bili krivega napravili, bi jih tudi ulada spoditi ne mogva. Ta bo ja naboljši vedela, kaj je prav in kaj neprav. Mi pa boga hvalimo, da nas niso zavolj tega šolskega štrajka štrafali. Kaj pa vi gospodarji napravite z hlapcam, če vam ne uboga? Naprej ga napestete! Vi bi se tudi lepo zahvalili, če bi becirk potem spoznal, da ga morete še zanaprej obraniti. Ravno tako je tudi z našim šolskam svetam. Nagovorili so vas vse — jez roke nisem vzignil — da morete rekurs zoper vlado napraviti! Prav je! Če bi šolski svet nič krivega ne bil napravil, bi ga vlada tudi kaznovati ne mogla. Tako ima pa vlada gvišno prav; ona ne bo sama sebe zasodila. Vidite! Processa gvinjali ne bomo. Plačati bomo mogli! Kdo od nas pa bo pri tem kaj zasluži? Brejc, ki bo proces peljal — saj Šimi mu je dal oblast, mu se je pošribal, da rekurs napravi. Veste zdaj, zakaj je Brejc v Sele prišu? Da kaj zasluži! Kdo pa bo proces plačal? Gemajnda! Kdo pa je to? To je vsaki, kdor gemajndeumlog plačuje. To pa še cela gemajnda plačevala ne bo, ampak samo ti, ki se k sevsčej šoli slišijo, ti k cerkvi otroke v šolo pošiljajo to so posestniki pri cerkvi, na Ravni in v Šajdi. Posestnikom z vrhnega kota za šolo plačevati čisto nič ni treba, pa tudi pri šoli govoriti nič nimajo! Zdaj pa poglejte, kdo od Selanov je govoril? Samo Mličné, ta ki mu plačati ni treba! Če bomo plačati morali, se imamo njemu zahvaliti. Ta gospod pa še brati sam ni znal, kar so mu fajmošter zašribali! Vidite, za njega bi bila pa prav šola najbolj treba! Svoje otroke da v Celovec v šolo, našim v bogim otrokom pa je nidičn, da bi se kaj pravega naučili. Zakaj bi pa mi trape imeli? Seveda, nas hočejo neumne imeti, da nas lažje strizejo ti h'spudi! Kaj pa Močné, pa Bertlé imata pri naši šoli? Ar 'ej n'č! Ta dva v borovško gemajndo spadata. Ali sta samo na tepenje v Sele prišla? Drugikrat jim kratko rečite — adijo! Zakej nam pa gospodje nič niso povedali, kolko da proces bo koštal? Da bi se nam ne oči odprle! Ko pa so gospodje sami med seboj bili, tedaj so pa dobro vedeli, kaj bo to koštalo: „Če zgbimo kakih 5000 kron“! Zdaj pa porajtajte, več ko 60 nas ni, ki k sevsčej šoli slišimo, kolko bo na enega spadlo! Majhni posestniki bodo 5—6, večji pa še po več kron gemajndeumloga na leto, več za pločati imeli. Pa zlo špot se mi zdi, da mladi učitelj pri frsomingi so tudi roko vzdignili, na mesto da nas malo poučili. A pa saj vemo

zakaj ti vsi tako vkup tiščijo! Zdaj pa še nekaj! Odkod pa ima gemajnda pravico, kakor se sploh govori, za Brejca 50 rajniš na stran djati? Kaj pa je Brejc za nas po pravu? Še nikoli ni bilo kaj slišati. Ali ste mu pot v Sele plačali? Tako se z našim denarjem dela! Šribati in brati zna malo kdo od nas. S trapami se pač lahko dela kar hoče. Vidite kako bi bila za nas potrebna 'na šola. Mi jo potrebujemo bolj kakor naše oči v glavi; pa ne take, kakoršne te kranjsi hospodi hočejo, da naši otroci večí trapi vn grejo, kakor so notr šli. Na dobra šuva, kakoršna je Šmarješka! To bi bila prava za nas! Pomagati si moramo sami, pa ne delati, kar nas v farovžu poučujejo. Bi mogli h'spud postati fajmošter, če bi ne nemško znali? Če nemška špraha jim ne škoduje ampak nuca, tudi nam in našim otrokom ne bo škodovala, da bi malo nemško znali. Po vsem svetu se moremo potem zmeniti. Na Kranščem tako nič ni za dobiti. Mi pa tudi Kranjci nismo, mi smo Korošci, to ostanemo. Poglejte če fajmošter in maže med nami kaj skrivnega za povedati si imata, jo kaj po nemščem zasekata, mi smo pa trepi. Ali veste zakaj vam je Grafenauer naročil „Štajerca“ ne brati? Ker „Štajerc“ resnico govori, te hospoda pa se resnice bojijo. Enkrat sem bil jaz tudi tak cepc, da sem samo to verjel, kar sem po farovžah slišal, a „Štajerc“ mi je odprl oči in me učil spoznati, kam ti možaki nas vlečejo.

Nesreča. V Celovcu je trčil neki avtomobil v voz posestnika Nagele. Posestnikovi hčerki sta padli iz voza; ena je bila težko ranjena. Avtomobil pa je kar naprej divjal.

Iz vlaka padel ali skočil je posestnik Joh. Fulil iz Rikarjevasi. Bil je takoj mrtev. Ne vse, ali je to nesreča ali samomor. Fulil je pred kratkem pogorel.

Iz maščevanja. V St. Johann am Pressen je zadr. pijanec Markem 5 letnemu sinu svojega lastnega brata nož večkrat v prsi. Nesrečni otrok je umrl. Baje je morilec to iz maščevanja storil.

Pred sodiščem umrl je v Celovcu 70 letni posestnik P. Reithmann. Zadel ga je srčna kap, ko je bil kot pričá zaslišán.

Svinjar. 40 letni sostar Zlédzl iz Zagrica je prišel šele pred kratkem iz ječe, kjer je zaradi posilstva sedel. Zdaj se je zopet zagrešil nad 3—10 letnimi dekletami in so ga zopet zaprli.

Poizkušeni umor žene. Zidar Ebner v Waidmansdorfu je živel ločen od svoje žene. Te dni pa jo je počakal na cesti in je trikrat iz revolverja nanjo ustrelil. K sreči jo ni zadel. Napadalec je pobegnil.

Uboj. V Grafenbahu pri Velikovu je ubil hlapec Woraš svojega gospodarja Leitgeba. Morilec je iz Grebinja doma. Zaprli so ga.

25 let požarnik je g. Franc Faber v Spodnjem Dravogradu. Dobil je zato častno medajlo.

Pogorela je šupa posestnika Weinländer v sv. Rupertu, v kateri je bilo čez 4000 q mrve. Zažgal je neki zločinec.

Zvezda **MAGGI** JEVE kocke za govejo juho po 6 h za 1 krožnik (1/4 litra)

služijo posebno tudi za napravo vkuhane goveje juhe: bodi drob (Gries), riž, rezanci, tapioka itd., nadalje za omeke in prikuhe, le te

so najboljše!

Samo prave z imenom **MAGGI** in varstveno znamko zvezdo s križcem!

Zagrebška tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena, izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bodé, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu: Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebške tovarne.

al. Zaga. V. Y 1152, 5-9 L. V.

Tovarniška znamka.

Veliko manufakturno trgovino **Johann Koss, Celje** na kolodvorskem prostoru na voglu (Stadt Wien)

priporočamo zaradi njene solidnosti in nizkih cen najtoplejše.

Sleparski oberst. V Kasanu (Rusko) bil je oberst Plotnikov na 16 mesece ječe obsojen, ker je poneveril 243.000 rublov denarja.

Poštni roparji. V Tifisu (Rusko) se je zaprl roparsko bando. Vodja teh roparjev se je skrnil v železniški poštni voz in prežagal tla ter zmetal na progo več denarnih vreč, katere so sodrugi potem pobrali. Skupno so oropali skoraj 1 milijon rubljev.

8. Izkaz daril:

za po toči poškodovanim kmetom.

Joh. Ladinik v spodnjem Dravogradu je nabral 7 K 12 h i. s. so darovali: Flor. Žmaucer, sp. Dravograd K 1—; Uršula Žmaucer K 40; Uršula Žmaucer mlajša, Dunaj K 2—; Jak. Žavec, sp. Dravograd, K 1—; Martin Koschar K 1—; Štefan Brezovnik K 40; G. Waide K 12; G. Svetina K 10; A. Novak K 10; nabiralec Ladinik sam K 1—; istotako je nabral g. Jos. Huss po domače Pauker v Resniku pri Borovljah (Koroško) K 27— i. s. so darovali: Jos. Huss K 10—; Jos. Tautscher K 5—; Tomaž Janz K 5—; Jos. Orasche K 1—; Martin Paul K 1—; Jakob Singa K 1—; M. Zausnig K 1—; Simon Valentin K 2—; Joh. Male K 1—; Jos. Krassnigg v Svetnivi na Koroškem je nabral K 3— i. s. so darovali: N. Partl K 1—; T. Mörtl K 1— in Jos. Krassnig K 1—; nadalje so nam še poslali: Martin Konrad, Maribor K 1—; Andrej Verbenjak, zgornja Radgona K 1—; Anton Gruber, Teharje p. Celju, K 2—; Jos. Manser, Št. Vid pri Ptujju K 1—; M. Turnšek, Griže pri Celju K 2—; Jernej Unuk, Vongerce K 1—; Jos. Korošec, istotam K 120; Maria Bračič, Brhloga K 20; Al. Repa, Ptujška gora K 2—; Ferdinand Macher, Rotvajna K 4—; Anton Kos, istotam K 1—. Skupno nabrano K 5352. Spreje izkazanimi svotami pa K 108178. Sréna hvala!

(Prihodnjíc naprej).

Loterijske številke.

Gradec, dne 18. septembra: 9, 90, 29, 64, 73.

Trst, dne 11. septembra: 85, 16, 10, 19, 84.

Povodno birne razpošilja svetoznana tvrdka ur Maksa Bähnel na Dunaju, IV., Margarethenstrasse št. 2727 nov cenik birmskih ur, zlatnine in srebrnine po najnižjih fabriških cenah. Dober glas in sedemdesetletni obstanek tvrdke jamčijo za izvrstno, realno postrzebno. Naši cenjeni čitatelji dobijo na naročilo taki cenik z nad 5000 podobama zastoj in franko. 273

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Ostanki (resti)

blaga za gospode in dame, nadalje strukov, manjšera za blače v dolžosti od 3 m naprej, sortirano za cele obleke. En komad 6 K do 8 K po povzetju pošlje izdelovalec

Antonin Maršik

Olešnice hory Orlicke, Češko.

Tudi resti od kanafasov, oksfordov, flanelov, plavega druka, zefirjev, platna, i. dr. v dolžosti od 3—15 m brez napak in čistobarvno 40 m za 16 K po povzetju. 605

Ali že imate gratis knjigo?

Ako ne, potem glejte da jo dobite.

Imamo zelo zanimivo čtivo ki obsega važne nasvete za bolnike in opozarja zlasti na dobrodušni vpliv galvaničnega trajnega toka pri najrazličnejših boleznih zistema živcev. Bolniki, ki po raznih poizkusih svojo bolezen za neozdravljivo smatrajo, bodo gotovo iz te knjižice pomoč in tolažbo dobili.

Električno zdravljenje pri naša dostikrat zaželjeno pomoč, kjer so kopelji, masaže in medikamenti popolnoma brez uspeha ostali. Proti splošni slabosti živcev, revmatičnim težavam, pomanjkanju spanja, otuznosti, neuravljivi motenju pr. bavljanja, slabosti vseh vrst pomanjkanju krvi in raznih ženskih boleznih, se je električno zdravljenje večidel odobilo.

Zahtevajte knjige in pošljemo vam jo radi pod zaprto kuverto brez vsake zaveze 590

gratis in franko.

Elektro-terapeutična ordinacija, Dunaj, 1., Schwangasse 1, Mezzanin odd. 74.

Kupon za brezplačno knjigo:

N. spr. 26.09.09

elektro-terapeutična ordinacija

DUNA J, I., Schwangasse 1, mezz. odd. 74.

Prosim, pošljite mi knjigo: „Razpravo o modernih elektro-terapiji“ zastoj in franko pod zaprto kuverto.

Ime:

Naslov:

Jesenski sejem v Gradcu

(Grazer Herbstmesse)

1909

od soboto, dne 25. septembra pa do nedelje, dne 3. oktobra.

Veliki sejem

(samo za veletrgovino). Skladišče vzorcev fabrikantov in veletržcev za trgovinske zaključke z naprej prodajalci.

Razstava in sejem blaga

v prostorih „Industriehalle“.

Razstava reklamnih stvari.

Edina razstava, zelo zanimiva.

Razstava vina in sadja

z vinsko poizkušnjo od zveze kmetijskih združenj. Poizkušnje trsnih in sadnih vin, sadnih konzerv itd.

Razstava govede

spodnjostajerske reje, prirejene od c. kr. štajerske kmetijske družbe, 26. do 28. septembra.

Razstava ovce

prirejena od c. kr. štajerske kmetijske družbe, 1. do 3. oktobra.

Razstave plemenskega društva

za planinsko sivo živino.

Sejem kmetijskih strojev.

Zabavni prostor (Prater)

v parku „Industriehalle“. Hipodrom, Kinematograf, Tobogan, Proga v tunelu, Velodrom, Razni „ringelšpili“, Ponikarusel, Strelišča. Živo kegljanje, Človek-lev „Lionel.“ Železnica na žico. Majbaum. Vrt brez izhoda i. dr. m.

Vodilni zrakoplov

amerik. zistema, zidan in predstavljen od Franca Renner.

Slavnostna otvoritev

25. septembra, 10. uri dopoldne.

Vriskanje in jodlanje na dobitke

26. septembra.

Velike vožne na zastavo

(Trabwettfahren), 26, 30. septembra in 3. okt.

Boritev na dobitke

za mojsterstvo planinskih dežel, razpisana od kluba atletov „Herkules“ v Gradcu, 26. in 27. sept.

Ples na dobitke.

Pravi štajerski ples in dunajski valček. 28. septembra.

Koroški dan.

Pevski nastop moškega pevskega društva Korošcev v Gradcu. 30. septembra.

Splošni koncerti

vseh treh združenih vojaških godb. 30. septembra in 3. oktobra.

Velikanska iluminacija

zažgana od Franca Cuno. 1. oktobra.

Igra na dobitke z žogo na nogo

za potovalni dobitek graškega jesenskega sejma. 3. oktobra.

Koncerti in godbe

vsak dan dopoldne in popoldne i. s. godbe graškega, domačega regimenta Leopold II. kralja belgijskega št. 27, koroškega regimenta grofa pl. Khevenhüller št. 7, bozno-hercegovskega regimenta št. 2, graške zveze muzikov in drugih privatnih godb ter društev, šrameljnov itd. v raznih gostilnah.

Vsak dan slavnostne predstave gledališč v Gradcu.

Izredni program v „Orpheumu“.

Prosti vstop v muzeje in v znameniti „Zeughaus“.

Posebni vlaki s prosto voznjo nazaj

glasom objavljenega voznega reda.

Vstop v razstavo in na slavnostni prostor 40 vinarjev.

Otroci pod 10. leti prosti. Bloki po 12 kart 4 krono.

Stanovanja

za obiskovalce graškega jesenskega sejma. Zunanji obiskovalci jesenskega sejma se nujno prošjo, da se pravočasno pismeno na pisarno gostilničarske zadruge v Gradcu, Schmiedgasse 21, I. nadst., obrnejo.

Prva Prossniška fabrika kmetijskih strojev, parnih in bencinovitih motorjev, livarna kovine in železa

F. Wichterle, Prossnitz Moravska.

800 delavcev, 90 prvih najvišjih dobitkov. Ustanovljena 1878. Tisočero priznanjevalnih pism izdeluje

mašine za žetev krompirja z 16 vilami.

Stroje za rezanico

vseh zistemov in velikosti.

Nadalje

Bencinske garniture za mlatenje

od 3 do 15 PS.

Parne garniture za mlatenje od 3 do 12 PS.

Izvrstni patentirani zistem.

1250 garnitur v rabl.

Patentirane stroji za setev: „Montania“, polžni zistem in „Ideal“, šubradzistem z zgornjim in spodnjim izsejanjem. Cez 35000 kom. v prometu.

Ročni stroji za mlatenje, gepeljni, gepelj-čestilne, mlatilne mašine, čistilni mlini, trierji, orala, valcne (Pflüge, Eggen) Greblje za mrvo, mašine (Flachsenknotungsmaschinen), preše za gladko slamo, rez za repo, pumpe, vozove, vinske preše.

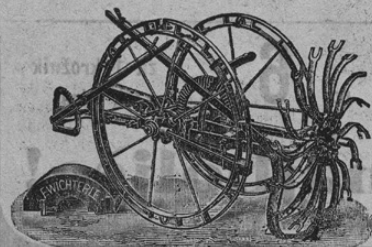
Največja garancija, najsolidnejša postrežba, nizke cene, primerni plačilni pogoji. Ceniki zastoj in franko.

Uredbe na „Sauggas“ do 100 PS.

Najcenejša prometna moč za obrt.

Zastopstvo pri F. J. pl. Bachó, Celje.

593

Prodaj trgovino

z mešanim blagom in cinzno hišo, zelo ugodno, še 8 let davka prosto. Potrebni kapital 16—20.000 K. Več pove gosp. Franz Petschueh, Celje „zum Anker“.

Učenec 566

ki je dokončal 14. leto, se sprejme pri g. M. Komes, mešarja, vojenke mesa in izdelovanje klobas v Laškem trgu.

Krepki učenc 586

za trgovino z mešanim blagom se takoj sprejme pri g. T. Bothe, Rače (Kranichsfeld).

Takoj za prodati:

Ena zelo dobro idoča gostilna 584

v Mariboru z lepim vrtom za 18 tisoč kron vknjiženih 8 tisoč kron.

Ena nova gostilna z trgovino

ob veliki cesti pri veliki farni cerkvi v Slov. Goricah, stane 16 tisoč z 1/2 orala zemlje, vknjiženih je 12 tisoč, takoj za izplačati 1000 do 2000 kron.

Ena popolnoma nova hiša

(z dvema frankenspitcom) z enim oralom zemlje na Pragerskem, 3 minute od kolo-dvora, stane 5800 kron, vknjiženih je 2400 kron.

Zelo elegantna hiša

(villartig, z Frankenspitcom) 4 sobe, 1 kuhinja, lepi klet, predstava, studenec in vrt, z električno razsvetljavo z 5 luči, na Poljčanska postaji, se takoj zavoljo preselitve za 6400 K prodaja, vknjiženih 2400 K. Vse natančneje Franc Peteline, Zgoranja-Polskava pri Pragerskem.

Mladi trgovski pomočnik in učenc 549

se sprejmeta v trgovini z mešanim blagom g. Stjepan Celec, Pregrada.

Velika hiša 534

za prodati v Globokem št. 15 p. Smarje pri Jelšah, 3 orale zemlje, sadno drevje z vsem, lepa lega. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri lastniku Jakob Stumpf, Laški trg.

Malo posestvo 571

z gostilno se po ceni prodaja, 5 jhobov dobre rodovitne zemlje; posestvo stoji v Globokem št. 13 pri Makolah. Kdor želi kupiti, oglasi naj se v gostilni v Globokem, eno uro od Poličan.

Sodi 577

brez madeža, vino-zeleni, hrastovi, po 5—600 litrov in 30 do 80 hektolitrov, se oddajo 8 vinarjev pri litru pri g. Hans Gedliczka, Ormož.

Marljiv polir 576

vseh strok stavbinskih del popolnoma zmožen, 32 let star, oženjen in vešč tujih jezikov, prosi do 1. oktobra primerne službe. Ponudbe pod „Ph. J. 77“ na upravnništvo „Štajerca“.

Znano je

da se vse rezano blago, gotovo perilo, moške, ženske in otroške obleke, odeje za postelj, koene za konje, kravate, moderce, pase, dežnike, Jäger-perilo, nogavice, robce itd. najbolje in najceneje kupi pri

WESSIAK, Maribor

Draugasse 4 ali Domgasse 2. 567

Hlapec za vožnjo

oženjen, proti prostemu stanovanju in navadni dnevni plači se sprejme.

Več se izve pri

F. C. Schwab, Ptuj.

Zlato na obroke!

Vsako, kdor vposlje K 14— dobi takoj krasno, pravo srebrno uro, 2 pokrova, s 5 letno garancijo in 14 karatno zlato verižico, moderna facon, 56 gramov težka, uradno puncirana, za K 150— na obroke po ugodnih naših pogojih, samo K 6— na mesec, za gospode in dame. Prvo svoto se dvigne tudi lahko po povzetju.

Ogrska industrija ur Ujbanya štev. 265 (Ogrsko). 602

V Mariboru

Draugasse 4 pri Adolfo Wessiak

se kupuje znano dobro in ceno: štofe za moške in ženske, obleke platno, barient, plavi druk, perilne štofe, caje za hlače, perile za postelj, odeje za postelj, konjske koene, gotovo moško, žensko in otroško perilo in obleke vseh vrst, Jäger-perilo, kravate, moderce, pase, nogavice, robce za na glave, žepne robce itd.

Kdor kupi enkrat, ostane zvest!

Štiri tedne na poiskušnjo

in ogled razpošiljam svoja kolesa (bicikle) proti povzetju. Deli koles čudovito ceno in dobro. Cenik s slikami franco!

Franz DUŠEK, tovarna koles, Opočno Nr. 103
a. d. Staatsbahn. Böhmen. 45

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kovanje: na delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1 ure zaprta); na nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „brausebad“ z rjuho K —60; postrežba K —10.

Prodaja naravnih vin

1908 I. terrano krepko rdeče vino K 28—
1908 „vino „Schiller“ zrelo za točenje „ 32—
1908 „belo namizno vino Silvanec-riboča „ 36—
1908 „namizno vino rizling „ 40—
stara, fina namizna vina po „ 48—
1908 I. Lissa rdeče, medicinalno, krvno vino „ 56—
pri 100 litrih prodaja iz vinske kleti v poslojpu velike sparkase

Otto KUSTER, Celje. 521

Pridni, zanesljivi

konjski hlapec

(kučijaž) se takoj sprejme pri

g. Max Straschill na Bregu

pri Ptuj. 585

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klanice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Jos. Kasimir

trgovina s špecerijo, barvami in z mešanim blagom nasproti W. Sirk's Mill. in filijalka nasproti minoritske cerkve

priporoča svojo bogato zalogo najfinejše surove in žgane kave, ruski čaj, kognak, rum, slivovka, najfinejše kandite, župne kocke, mineralne vode, najfinejše namizno olje, bučno olje, jesihova esenca in za izdelovanje žganja itd.

Semena za vrt, polje in travnik, stelja iz šote, najboljša stelja, klajno apno, Lukulus, najboljša svinjska krma. 85

Vinogradniško posestvo v Halozah

z hišo, viničarskim in gospodarskim poslojem, popolnoma arondirano, se takoj po ceni prodaja.

Več se izve pri upravništvu „Štajerca“.

Oznanilo!

Odeje za postlje K 4, 4.80, 6, 7, 9. Flanelne odeje K 2.40, 3.20, 4. Konjski kocni K 2.40, 4, 5, 8, 10. Rjuhe K 1.80, 2—2.40, 3. Kapendekne K 3.20, 4. „Überzug“ za blazine 60 h, 70, 80, 1 K. „Federrippen“ za blazine 50 h, 70, 1 K. „Überzug“ za tuhne K 3, 3.60, 4. „Federrippen“ za tuhne K 3, 4, 4.40. Strozaki K 1.80, 2, 2.20, 3. Perje za postelj 4 kg K 3, 4, 5. Daune 1 kg K 10. Obrisalniki (hantle) h 30, 40, 50, 60 p. kom. Servjete h 12, 20 p. kom. Obrisalniki za glažeh h 30, 40, 50 p. kom. Prti za ribanje h 24, 30 p. kom. Beli namizni prti K 1.10, 1.60, 2, 2.40, 3. Barvani namizni prti K 1, 1.40, 1.80, 3.20. Garniture za postelj K 10, 13, 15, 20. — žensko, moško in otroško perilo vseh vrst v največji izbiri. Lastna delavnica krojaštva, kjer se delajo obleke po meri. Najsolidnejša postrežba. Najnižje cene.

Adolf Wessiak, Maribor, Draugasse št. 4.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpadanju — KAPILOR št. 2. Povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prah na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo zahvalnic in priznanic. Stane poštnine prosto na vsako pošto lonček 3 K 60, 2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

PETER JURISIČ

lekarnar v Pakracu štev. 200 v Slavoniji. 87

Karl Kasper

trgovina zmešanim blagom in zaloga smodnika

priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga, nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindžnoret ter predmete municije za lov kakor patrone, kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo v umetnem gnoju za travnike, njive in vinograde i. s. Tomažova moka, kajnit, kalijeva sol itd., nadalje krmilna slama prešana, raffiabast in bakreni vitrijol itd. po najnižjih cenah. 92

Varetna marita „Anker“

Liniment Caspici comp.

sadomestilo za

anker-pain-expeller

je znano kot odpegljajoče, levratno in bolečine celotrajajoče sredstvo pri prehladju itd. Dobi se v vseh apotekah po 30 h, 1.40 in K 2.— Pri nakupu tega prijiljubnega domačega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v stekljah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristano te sredstvo.

Dr. Richter-Jeva apoteka „Zlati lev“

v Pragi, Elisabethstr. št. 5 nov.

Razpošilja se vsak dan. 690

Vinogradniška zadruga

(Weinbaugenossenschaft),

r. z. z. neom. z. v.

PTUJU

priporoča uljudno nakup v sodicah
od 56 litrov naprej:
1908. haloška in zavrčka

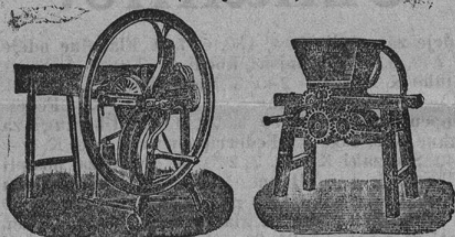
naturalna vina

po ceni od K 32.— do K 50.—
pri hektolitr.

Sortna vina, cene po kakovosti in
naturalna vina prejšnjih letnikov naj-
boljše in srednje kvalitete po pri-
444 mernih cenah.

Fabrika kmetijskih in vinogradniških
mašin

Jos. Dangel's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

priporoča najnovejšo vitale matilne stroje, stroje
za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe, reb-
ler za koruzo, sesalnice za gnojnico, trijerje,
stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje
(Handschlepp- und Pferdeheurechen) za mrvo obračati,
stroj za košnjo trave in žitja, najnovejšo gleisdorfske
sadne mline v kamenitih valčkih zacinane, hidravlične
preše, preše za sadje in vino. (Orig. Oberdruck
Differenzial Hebelpresswerke) patent „Dučhscher“, dajo
največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške nože
(Gusstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in
garancijo. — Cenik zastoj in franko.

Franc Matheis

veletržev Brežicah

kupi in plača vsako množino lepih suhih, belih, tenko
rezanih gob, jurja ali glive po najvišji ceni.
Ravno tako kupi Matheis vsako množino drugih dežel-
nih pridelkov, kakor: pšenice, oves, vsakovrsten
fižol, bučne koščice, orehe, šiške ali knoper po
najvišji ceni.

Matheis priporoča tudi svojo obilno zalogo najboljše
vrste manufakturne robe, špecerije, vsakovrstnega
železa, usnja, stekla, porcelana, cementa, traver-
sov, železnih vodnjakov, poljedelskih strojev,
kakor: mlatilnice, čistilnice, slamorezce, repo-
rezce, sadno in vinske preše, brane, pluge i. t. d. 552

Najboljša pemska razprodaja!

Ceno perje za postelje!

1 kg. sivih šilanskih 2 K; boljših 2 K
40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih
4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg.
najfinjših, sneženo-belih, šilanskih
6 K 40 h, 8 K; 1 kg. flauma (Dau-
nen) sivega 6 K, 7 K; belega 10 K;
najfinjši prsi 12 K. Ako se vzame 5 K, potem franko.

Gotove postelje

iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinga,
1 tuhent, 180 cm. dolg, 116 cm. širok, z 2 glavnima blazinama,
vsaka 80 cm. dolga, 58 cm. široka, napolnjene z novim, sivim,
trajnim in flavmasnim perjem za postelje 16 K; pol-darne 20 K;
dane 24 K; posamezni tuhenti 10 K, 18 K, 14 K, 16 K;
glavne blazine 3 K, 3 K 50, 4 K. Se pošlje po povzetju od
12 K naprej franko. Izmajava ali vrnitev franko dovoljena.
Kar ne dopada denar nazaj. E. Benisch, Deschenitz Nr. 718,
Böhmerwald. Cenik gratis in franko.

Vinske preše, sadne preše

z zboljšanim „doppeldruck-
werkom“ za ročni promet, se
zaprejo z rigelni,
grozdni mlinci, grozdni
reberlji, sadni mlinci
v najnovejši, najizdatnejši
konstrukciji izborne vrste ter
mašine za pripravo krme,
hekslerji, rez za repo, šrotni
mlinci, demperji za krmo, ge-
peljni, vorgele iz fabrike
poljedelskih mašin in pisarnje
železja Franz EISENSCHMIDT
& Comp., Randnitz a/E. Glavna
prodajalna pisarna

Franz MELICHR, Rudolf BÄCHER

Dunaj III 2, Löwengasse 37.

Natančni ceniki zastoj in franko.

Išče se solidne zastopnike in naprej-prodajalce.

!! Pozor !!

za vinsko trgatav 1909.

Večjo množino zelenih štartinskih
sodov brez napak odda od 40 do 44 kron

Karl Kržiček v Mariboru, Burggasse 8. 490

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom,
vinom in žganjem

v Poličanih

priporoča p. t. občinstvu svojo bogato zalogo
izbornega špecerijskega blaga, kakor fine parne
moke, vinberle, cibebe, kave, masti, jedilno olje,
petrolej itd. kakor tudi zalogo manufakturnega
blaga, štofi, druki, platno itd.

Nakupuje

žitje, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

dobra pristna naturalna vina en gros in dobro
pravo žganje en gros in en detail.

puške!

Lancaster od K 26.—, flobert-puške od K 8-50,
pištrole od K 2, samokresi od 5.—. Popravljanje
po ceni.

Cenik s silkami franko.

F. Dušek, Opočno

št. 104 a. d. Staatsbahn, Böhmen.

Čevlje!

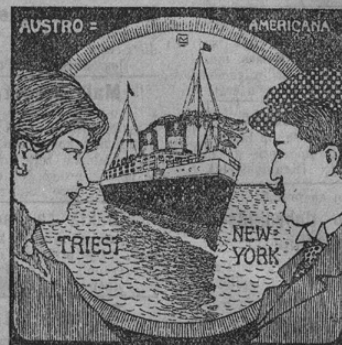
Priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih obuval, kakor
moških, ženskih in otročjih čevljev domačega in
tovarniškega dela po vsakovrstni ceni. Vse to se dobi in
kupi pri gospodu Ivan Berna, Gospodska ulica št. 6
v Celju. 321

Višnjev sok (Weichselsaft)

vkuhan z najfinjšim cukrom, ki daje s sodavico
ali vodo iz studenca krasno pijačo priporoča

MAX STRASCHILL

trgovina z žganjem, Ptuj, Florianigasse. 572

Potniki v Ameriko
Hateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Jemelka
v Gubljani Klotovorske ulice 28.
Kotovrstu Pojasnilu doje se brezplačno.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina

GESUNDHEIT DEM KRANKEN.
STÄRKE DEM SCHWACHEN.

Ta je napravljena iz
najboljših gorskih
zelišč — ter se iz-
vrstno in z najbolj-
šim uspehom vpo-
rablja proti zastare-
lemu kašlju — bolih
v prsih, — prehlaj-
jenju v grlu, hipa-
vosti, težkem diha-
nju, astmi — pljuč-
nem kataru, suhem

kašlju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborna, vspeh siguren. Cena je
franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40
vin., 4 steklenice 5 K 80 vin., po povzetju ali
če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici
se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,

tekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija). 88

Birmska darila!

Prave srebrne - remontoar ure z
srebrno verižico in priveskom, c.
kr. puncirane z usnjenim futera-
lom. Vse skupaj

kron 10.—

3 letna pismena garancija, pošilja
se po povzetju.

Prva in največja zaloga ur
Maks Böhnel, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27.

„Roskopf“ ura iz nikela K 8.—, Srebrna K 7.—, „Omega“
K 18.—, Zlate ure K 18.—, Zlate verižice K 20.—, Zlati pr-
stani K 5.—, Ura na nihalo K 7.—, Budilnica K 2.—,
Zahtevajte moj veliki cenik z nad 5000 podobami, ki se vsa-
kemu na zahtevanje vpošlje zastoj in franko. 271

Hranilno in posojilno društvo v Celju

reg. zadr. z neom. zav.

CELJE,

v velikem posloplju nemške šparkase nasproti kolodvoru

prevzame

hranilne vloge proti 4 1/2 %

dnevno obrestovanje (od dneva vložbe do dneva dvignjenja). Rentni davek plača zavod.

Dovoli kredit i. s.: hipotekarni kredit po 5 1/2 %, kredit z jamstvom proti

menici ali dolžemu listu po 6 %, kontokorent-kredit po 6 %.

Predstojništvo.